

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

NaturErhvervstyrelsen/Departementet

Sagsnr.: 14-7400-000014

Den 23. maj 2014

FVM 279

ORIENTERENDE NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om tiltag vedrørende forslag til fiskeriforanstaltninger i en række natura 2000 områder i medfør af habitatdirektivet og den fælles fiskeripolitik

Den nye fælles fiskeripolitik lægger op til et øget regionalt samarbejde mellem medlemsstaterne for at realisere målsætningerne i den fælles fiskeripolitik. De overordnede rammer for udmøntningen af det regionale samarbejde blandt andet i forhold til overholdelse af forpligtelserne i EU's miljølovgivning (Natura 2000) indgår i den nye grundforordning (forordning 1380/2013). De forslag til fiskeriforanstaltninger, som eksempelvis Danmark tager initiativ til med henblik på overholdelse af forpligtelserne i EU's miljølovgivning, skal således koordineres regionalt (for eksempel i de regionale fiskerifora 'BALTFISH' omkring Østersøen eller 'Scheveningen' omkring Nordsøen¹) og fremsendes i form af fælles henstillinger til Kommissionen.

De fælles henstillinger danner grundlag for EU's efterfølgende vedtagelse af de fiskeriforanstaltninger, der skal sikre overholdelsen af EU's miljølovgivning, gennem en delegeret retsakt. Når der er tale om fiskeriforanstaltninger, hvor Danmark selv er initiativtager i relation til overholdelse af EU's miljølovgivning vil Folketinget blive orienteret, inden den regionale proces påbegyndes. Dette er i overensstemmelse med det orienterende notat om regionalt samarbejde inden for den fælles fiskeripolitik, som er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. april 2014. Derfor orienteres Folketingets Europaudvalg i det følgende om forslag i ti Natura 2000 områder i Kattegat, Bælthavet og Østersøen (se kort over områderne nedenfor).

Forslag til fiskeriforanstaltninger i Natura 2000 områder

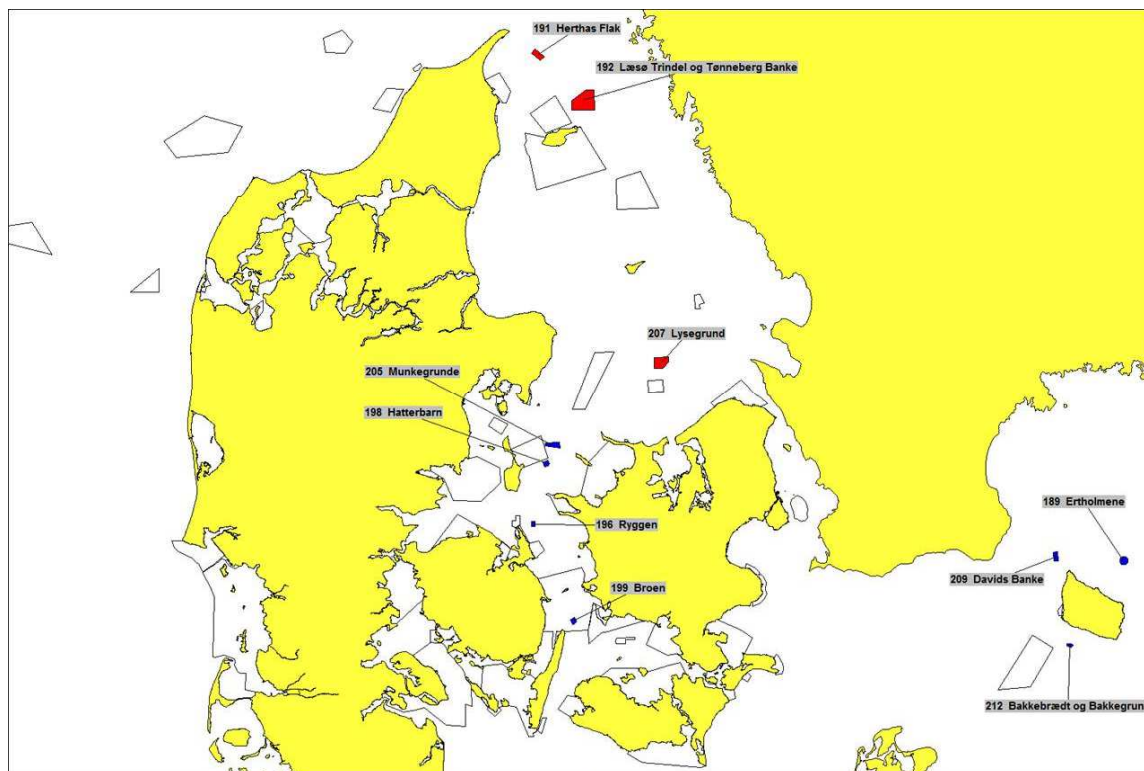
Det er Fødevarerministeriets ansvar i relation til fiskeri at sikre den nødvendige beskyttelse af de naturtyper og arter, som de udlagte Natura 2000 områder er udpeget for at beskytte i henhold til habitatdirektivet. Indsatsen i 1. planperiode, som løber frem til 2016, er i henhold til naturplanerne målrettet beskyttelse af revstrukturer mod ødelæggelse som følge af fysiske forstyrrelser, som eksempelvis fiskeri med bestemte redskaber.

Fødevarerministeriet har udarbejdet to sæt af forslag til fiskeriforanstaltninger for beskyttelse af rev, som omfatter henholdsvis tre Natura 2000 områder i Kattegat og syv områder i Bælthavet og vestlige Østersø, hvor Sverige og Tyskland har historiske fiskeriretigheder. Dette tiltag supplerer den beskyttelse, som i form af national bekendtgørelse trådte i kraft pr. 1. september 2013, hvor rev i en række kystnære Natura 2000 områder blev beskyttet mod fiskeri med bundslæbende redskaber.

¹ I henhold til grundforordningen (Forordning 1380/2013) er der lagt op til, at regionalt samarbejde primært vil være relateret til den nærmere udmøntning af EU-bevarelsesforanstaltninger på et geografisk område, herunder af flerårige planer, udarbejdelse af discardplaner og udarbejdelse af fiskeriforvaltningsforanstaltninger med henblik på overholdelse af forpligtelserne i Unionens miljølovgivning (Natura 2000 direktiverne og Havstrategidirektivet).

Grundlaget for de udarbejdede forslag er Miljøministeriets kortlægning af marine naturtyper og de i naturplanerne angivne trusler og hertil hørende indsatsprogrammer. Fødevareministeriet ønsker med de to forslag til fiskeriregulering at leve op til habitatdirektivets forpligtelser ved at sikre fuld beskyttelse af kortlagte rev i ti Natura 2000 områder i forhold til forstyrrelse/ødelæggelse som følge af fiskeri. Kortlagte revstrukturer beskyttes med en bufferzone (sikkerhedszone), så forstyrrelser som følge af fiskeriaktivitet ikke kan forekomme. Bufferzonen er fastsat til 240 meter efter videnskabelig rådgivning fra Danmarks Tekniske Universitet, Institut for Akvatiske ressourcer, (DTU Aqua).

Oversigt over det marine Natura 2000 netværk og de 10 områder i Kattegat samt Bælthavet og Østersøen.

Oversigt over marine Natura 2000 områder i Danmark – 97 i alt.
 Rødt-markerede områder angiver de 3 Natura 2000 områder i Kattegat/ Nordsøen.
 Blåt-markerede områder angiver de 7 Natura 2000 områder i Bælthavet og vestlige Østersø.

De foreslåede fiskeriforanstaltninger, som skal drøftes med svenske og tyske fiskeri- og miljømyndigheder, omfatter

- Forbud mod anvendelse af bundslæbende redskaber i områder kortlagt som stenrev og biogene rev inklusiv den omkring liggende bufferzone og
- Totalt forbud for udøvelse af erhvervsfiskeri i områder kortlagt som boblerev.

DTU Aqua har for Fødevareministeriet analyseret fiskerimønstret i de 10 Natura 2000 områder, som de to forslag omfatter. Analyserne omfatter dansk, svensk og tysk fiskeri. Analyserne tager udgangspunkt i det fiskeri, som udøves af fartøjer over 12 meter. Analyserne viser, at der ikke udøves fiskeri i områder kortlagt som rev. Der er i den sammenhæng set på fiskerimønstret tilbage til 2010. Der udøves endvidere ikke fiskeri i de foreslåede bufferzoner. Analyserne omfatter ikke mindre fartøjer under 12 meter. Det kan således ikke udelukkes, at mindre fartøjer udøver et begrænset fiskeri i dele af bufferzonerne. Dette har været drøftet med Danmarks Fiskeriforening på en række møder i efter-

året 2013. Den regionale proces med Sverige og Tyskland vil derudover belyse, om de foretagne analyser skal suppleres med yderligere oplysninger fra mindre fartøjer.

Høring

Fødevarerministeriet har i udarbejdelsen af de to forslag til fiskeriregulering været i tæt dialog såvel med fiskerierhvervet som med grønne organisationer og Miljøministeriet. Samtlige interessenter har været direkte involveret via Fødevarerministeriets 'Natura 2000 Dialogforum'², ligesom der har været afholdt møder med Danmarks Fiskeriforening og Miljøministeriet henover efteråret 2013. Der har endvidere været afholdt en række uformelle møder med Kommissionen og de svenske miljø- og fiskerimyndigheder om de danske forslag. Fødevarerministeriet har modtaget bidrag fra Miljøministeriet, mens DTU Aqua har foretaget analyser af effekten af de foreslåede fiskeriforanstaltninger for dansk, svensk og tysk fiskeri.

Fødevarerministeriets forslag til fiskeriforanstaltninger vil ifølge DTU Aqua's analyser ikke medføre væsentlige omkostninger for fiskerierhvervet i de tre medlemsstater, idet der ifølge de af DTU Aqua udarbejdede analyser ikke udøves fiskeri i de områder, som lukkes for fiskeri med visse trawlredskaber, og i enkelte områder for alt erhvervsfiskeri. Endvidere vurderes generelt, at berørte fartøjer kan opfiske deres kvoter udenfor områderne.

Videre proces

Fødevarerministeriet planlægger at invitere samtlige medlemsstater omkring Østersøen og Nordsøen med en direkte forvaltningsmæssig interesse til opstartsmøde i København, forventeligt primo juni 2014 i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer for regionalt samarbejde i den nye fælles fiskeripolitik.

På det regionale møde vil Fødevarerministeriet præsentere de danske forslag til fiskeriforanstaltninger for beskyttelse af revstrukturer i henholdsvis Kattegat og Østersøen. Der vil blive nedsat en teknisk arbejdsgruppe med deltagelse af Danmark (initiativtagende medlemsstat), Sverige og Tyskland (medlemsstater med direkte forvaltningsmæssig interesse), som har til opdrag at udforme de endelige reguleringsforslag, som i form af en fælles henstilling mellem Danmark, Sverige og Tyskland, skal sendes til Kommissionen. De Rådgivende Råd, som består af repræsentanter fra industrien samt andre interessegrupper, høres i overensstemmelse med rammerne for udarbejdelse af fælles henstillinger.

Når der tegner sig et klart billede af udkast til fælles henstilling, vil udkastet i overensstemmelse med det orienterende notat om regionalt samarbejde inden for den fælles fiskeripolitik, som er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 2. april 2014, blive forelagt Folketingets Europaudvalg.

² Natura 2000 Dialogforum har til formål at give mulighed for en faglig dialog mellem Fødevarerministeriet, fiskeriets organisationer, de grønne organisationer og relevante faglige institutioner. Dialogen er fokuseret på fiskeri og beskyttelse af de marine Natura 2000-områder, med henblik på at inddrage organisationerne i arbejdet med Natura 2000 på fiskeriområdet.